

I farten

Tenkeren

FOTO: LISBETH NILSEN

REFLEKSJON: – Innovasjon består ofte i å se hva flere andre har sett, og å forstå det ingen andre har forstått, mener professor og kreftforsker Øyvind S. Bruland ved OUS Radiumhospitalet.

Det er over 20 år siden at professor Øyvind S. Bruland, sammen med kjernekjemiker Roy H. Larsen, påbegynte gründerarbeidet med kreftmedisinen Alpharadin. Da de i 1997 hadde grunnlagt det i dag børsnoterte selskapet Algeta, hadde de jobbet i over fem år med prøving og feiling før de kom frem til at radium-223 kunne bli et legemiddel. I dag er Algeta et av Nordens mest lovende biotekselskaper.

Rett før jul fylte Bruland 60 år. Samtidig sendte Algeta inn søknaden om godkjenning av kreftmedisinen til myndighetene i både USA og EU.

Fri forskning

Kreftforskeren er medlem av Det Norske Videnskaps-Akademi, som én av tre yrkesaktive innen klinisk medisin. De siste årene har han hatt bistilling som overlege ved Oslo universitetssykehus (OUS) Radiumhospitalet og har pasienter to dager i uken. Han har realfagutdanning i tillegg til medisinstudiet, han ivrer for tverrfaglig forskning og omtaler seg som en litt «lone wolf».

– Kanskje jobber vi for mye – og tenker for lite. Forskning krever timer med uforstyrret refleksjon og konsentrasjon. Grunnleggende oppdagelser kommer ofte uventet, som en gave til dem som utforsker det ukjente og stiller avgjørende spørsmål med et åpent sinn, sier Bruland til Dagens Medisin.

Effektivt – og kreativt

– Det er viktig med frie midler til originale og målrettede prosjekter. De små fagmiljøene kan være mer effektive og kreative enn de store forskningsprogrammene, legger han til.

– Hvor viktig har det vært å jobbe i klinikken ved siden av forskning?

– Det har betydd nesten alt. Kjennskap til både laboratorieforskningen og klinisk medisin har vært avgjørende.

Når ikke Bruland er på Radiumhospitalet, søker han gjerne mot fjellet for å klatre eller jakte. Han er musikalsk, spiller piano og trekkspill, og han liker å skrive, både om fjell og forskning.

– Hvor er du om ti år?

– Da sitter jeg forhåpentligvis med nye stipendiater, og som er flinkere enn meg. Jeg håper fortsatt å kunne bidra til å pløye ny mark og til knoppskyting.

Mellom barken og veden

Bruland fikk i starten mer anerkjennelse fra kolleger utenlands enn innenlands. – At de beste ute i verden støttet oss og sa at ideen var god, ble avgjørende.

– Hva kan andre lære av prosessen du og Roy Larsen har vært i gjennom?

– Vi har vært flinke og har hatt teft, men man må være ydmyke. Vi har også hatt litt flaks. Et utgangspunkt var at vi grep fatt i noe som vi allerede visste hadde en viss effekt, for så gjøre det mye bedre. Innovasjon består ofte i å se hva flere andre har sett – og forstå det ingen andre har forstått.

– Hvor mye mot trengs for å utvikle det dere har klart?

– Det er lettere å flyte med enn å gå mot strømmen; søke egne veier. Vi beveger oss mellom børs og katedral, mellom eksperimentell laboratorieforskning og klinisk forskning, mellom det kjente og det ukjente. Men det er mellom barken og veden at det livgivende skjer: Det er der sevjen stiger, sier Bruland.